

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

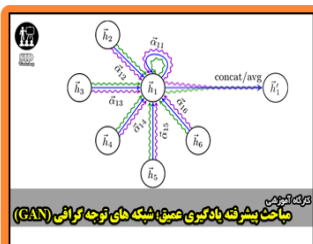

عضویت در خبرنامه

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

مباحث پیشرفته یادگیری عمیق؛ شبکه های توجه گرافی (GAN)

مباحث پیشرفته یادگیری عمیق؛
شبکه های توجه گرافی
(Graph Attention Networks)

آموزش استفاده از وب آو ساینس

کارگاه آنلاین آموزش استفاده از
وب آو ساینس

کارگاه آنلاین مقاله روزمره انگلیسی

سنجش و ارزیابی سنجه های مدیریتی اقتصاد مقاومتی در شهرداری مشهد

(نمونه موردی : سازمان پایانه های مسافری شهرداری مشهد)

حسین حسامی

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت دولتی ، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی ، مشهد، ایران

hesami-h@mashhad.ir

حمید عرفانیان خان زاده

استادیار گروه مدیریت دولتی، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی ، مشهد، ایران

Erfanian.hamid@gmail.com

چکیده

«حماسه‌ی سیاسی» و «حماسه‌ی اقتصادی». حماسه‌ی اقتصادی فقط دست دولت نیست؛ البته برنامه‌ریزی‌های دولت مؤثر است. حماسه یعنی واقعه‌ی جهادگونه و پرشور؛ این را باید ملت ایران و مسئولان کشور مورد نظر قرار دهند (بیانات مقام معظم رهبری در دیدار کارگران و فعالان بخش تولید کشور ۱۳۹۲/۲/۷) با این مفاهیم و مطالب عنوان شده فارغ از نقشی که مسئولین می‌توانند در اجرا و پیاده سازی اقتصاد مقاومتی در کشور اجرا نمایند مردم و نیروی انسانی در هردستگاه وارگانی به عنوان پیشرو می‌توانند به صورت ویژه به این مساله اهتمام جدی داشته باشند. در این میان مجموعه شهرداری مشهد نیز در حوزه های مختلف مدیریت خود، ذاتا تحت تاثیر شرایط کشور چه از جنبه مدیریتی و چه از جنبه اقتصاد کشور خواهد بود و با توجه به اینکه بخش اعظم درآمد شهرداری توسط شهروندان پرداخت می‌گردد بالطبع مسئولیت مدیران و کارکنان شهرداری در استفاده بهینه از منابع و امکانات و مدیریت هزینه ها جهت خدمت رسانی بهتر به شهروندان بی‌شمار می‌باشد. از این رو در این پژوهش ابتدا موضوع و طرح مساله تعریف شده و روش دستیابی به آن تعیین می‌شود سپس سنجه های مدیریتی اقتصاد مقاومتی در چهار بعد برنامه ریزی ، اجرا ، کنترل و اصلاحات معرفی می‌شود سپس نتایج حاصل از یافته های پژوهش در چهار بعد مذکور ارائه می‌شود که این نتایج نشان می‌دهد ۷۰ درصد از مولفه های مدیریتی اقتصاد مقاومتی در سازمان پایانه های شهرداری مشهد محقق شده است. از جدول مشخص می‌گردد که بیشترین میزان تحقق ابعاد اقتصاد مقاومتی مربوط به بعد اجرا با ۸۱،۷۷ درصد و کمترین میزان تحقق ابعاد اقتصاد مقاومتی مربوط به بعد برنامه ریزی با ۶۷،۳۶ درصد تحقق می‌باشد. در انتهای مقاله فرصت ها ، تهدیدات ، نقاط قوت و ضعف مجموعه پایانه های شهرداری شهر مشهد در قالب نتیجه گیری ارائه شده و توصیه هایی در این زمینه محقق شدن هرچه بیشتر شاخصه های مدیریتی اقتصاد مقاومتی مطرح می‌شود.

واژگان کلیدی: اقتصاد مقاومتی ، شاخصه های مدیریت اقتصاد مقاومتی، سازمان پایانه های شهرداری

مشهد ، مدیریت ، سنجه های مدیریت

۱- مقدمه

اقتصاد مقاومتی که نخستین بار در سال ۱۳۸۹ در بیانات مقام رهبری (مدظله العالی) بیان گردید در حقیقت نقشه راهی است که در ابعاد مختلف مسیر حرکت کشور را مشخص می نماید برای مفهوم اقتصاد مقاومتی در همین مدت زمان کم، تعاریف متفاوتی ارائه شده که هر کدام از جنبه ای به این موضوع نگاه کرده اند. در این میان، تعریف جامع و کامل از اقتصاد مقاومتی را خود رهبر فرزانه انقلاب ارائه داده اند. ایشان در دیدار با دانشجویان فرمودند: «اقتصاد مقاومتی یعنی آن اقتصادی که در شرایط فشار، در شرایط تحریم، در شرایط دشمنی ها و خصومت های شدید میتواند تعیین کننده رشد و شکوفایی کشور باشد.» (بیانات مقام معظم رهبری در دیدار دانشجویان ۹۱/۵/۱۶) اقتصاد مقاومتی معنایش این است که ما یک اقتصادی داشته باشیم که هم روند رو به رشد اقتصادی در کشور محفوظ بماند؛ هم آسیب پذیری اش کاهش پیدا کند؛ یعنی وضع اقتصادی کشور و نظام اقتصادی جوری باشد که در مقابل ترندهای دشمنان که همیشگی و به شکل های مختلف خواهد بود، کمتر آسیب ببیند و اختلال پیدا کند. (بیانات مقام معظم رهبری در دیدار رئیس جمهور و اعضای هیئت دولت ، ۱۳۹۱/۶/۲)

مقام معظم رهبری با شناسایی روزه های نفوذ بیگانه در کشور، سال ۱۳۹۳ را به عنوان سال اقتصاد و فرهنگ با عزم ملی و مدیریت جهادی نامگذاری نموده اند. ضروری است در هر جایی که به نوعی مدیریت دولتی در حفظ منافع عامه مردم دخالت داشته و مشغول خدمت رسانی می باشد ورودی هوشمندانه و شایسته به این مقوله ها داشته باشیم. در حقیقت اقتصاد مقاومتی یک الگوی علمی و دانش بنیان و متناسب با نیازهای کشور است که با مد نظر قرار گرفتن فرهنگ انقلابی و اسلامی جامعه تعریف گردیده و با محور قراردادن مردم به عنوان مرکز ثقل اصلی خود، که برگرفته از تعالیم اسلامی است حتی می تواند در سایر کشور ها نیز الگو باشد و منشاء اثر قرار گیرد. باید اشاره نمود که مفهوم و کارکرد سیاست های اقتصاد مقاومتی صرفاً محدود به دولت نمی باشد و شامل همه سازمان ها و نهادها و هرفردی با هر شغلی و مسوولیتی می شود. در این میان شهرداری ها به عنوان یکی از سازمان های مهم و فعال در ساختار اقتصادی - اجتماعی ایران می توانند نقش بسیار مهمی در امر خطیر اقتصاد مقاومتی برعهده داشته باشند (دانش جعفری ، ۲۰۱۳: ۲۰۲). مجموعه شهرداری مشهد نیز در حوزه های مختلف مدیریت خود، ذاتا تحت تاثیر شرایط کشور چه از جنبه مدیریتی و چه از جنبه اقتصاد کشور خواهد بود و با توجه به اینکه بخش اعظم درآمد شهرداری توسط شهروندان پرداخت می گردد بالطبع مسوولیت مدیران و کارکنان شهرداری در استفاده بهینه از منابع و امکانات و مدیریت هزینه ها جهت خدمت رسانی بهتر به شهروندان بی شمار می باشد. برآنیم در این مقاله ضمن بررسی و تدوین شاخصه های مدیریتی اقتصاد مقاومتی، سازمان پایانه های شهرداری مشهد را نیز از این حیث مورد بررسی قرار دهیم .

۲- روش تحقیق

روش تحقیق حاضر از بعد هدف کاربردی است. چرا که هدف این پژوهش شناسایی میزان دستیابی سازمان پایانه های مسافری شهرداری مشهد به شاخص های مدیریتی اقتصاد مقاومتی می باشد که در این راستا ضمن تعیین مولفه های اقتصاد مقاومتی و مبتنی بر اصل دمیینگ و به دنبال رسیدن به شاخص های هر یک از این مولفه ها در شهرداری مشهد می باشد. لذا در ابتدا به روش دلفی مولفه های احصاء شده مورد سنجش نخبگان قرار گرفت و سپس با توجه مولفه های مورد تأیید ، مجددا شاخص ها شناسایی و توسط نخبگان این حوزه مورد بررسی مجدد قرار گرفت و در ادامه نیز میزان دستیابی سازمان پایانه های مسافری شهرداری مشهد به شاخص های مدیریتی اقتصاد مقاومتی در چهار حوزه برنامه ریزی ، اجرا ، کنترل و بازنگری از طریق بررسی اسناد و مدارک موجود و پرسشنامه به دست آمد. در این جا می توان عنوان کرد روش تحقیق، روش ترکیبی (کیفی و کمی) می باشد. در این تحقیق ضمن بهره گیری از روش مصاحبه برای شناسایی مولفه ها و شاخص های مدیریتی اقتصاد مقاومتی ، از روش کمی پرسشنامه ای (پرسشنامه ای محقق ساخته در راستای تعیین میزان دستیابی سازمان پایانه های مسافری شهرداری مشهد به شاخص های برنامه ریزی ، اجرا ، کنترل و بازنگری)، نیز بهره گرفته شده است. با توجه به آنچه گفته شد و تحقیق حاضر، جامعه آماری مدیران، کارکنان ستادی سازمان پایانه های شهرداری مشهد می باشد که بر اساس این تعداد و فرمول کوکران نمونه آماری می بایست ۳۲۷ نفر می باشد.

۳- ادبیات پژوهش

۳-۱ اقتصاد مقاومتی

مراجعاتی که از فضاهاى دانشجویی و حتی فضاهاى سیاستگذاری اجرائی کشور می شود نشان می دهد که بحث اقتصاد مقاومتی به شدت دچار کمبود چارچوب های مفهومی و سیاست گذاری است و اقشار مختلف از نماینده مجلس تا مراکز مختلف دانشگاهی و پژوهشی مجلس درک صحیحی از این سیاست ها ندارند که درحوزه اقتصاد مقاومتی ابلاغ شده است . (پیغامی، ۱۳۹۳: ۱۱۰) با این حال هر یک سعی نموده اند با تعاریف خود ابعاد مختلف اقتصاد مقاومتی را برشمارند . در این تعاریف ضمن بیان مفاهیم موضوع اقتصاد مقاومتی سعی شده است به بیان چیستی اقتصاد مقاومتی و یا آن چیزی که اقتصاد مقاومتی نیست نیز پرداخته شود . از این تعاریف متنوعی نیز در این خصوص می توان بیان نمود:

- اقتصاد مقاومتی یک تاکتیک مقطعی و واکنشی نسبت به پدیده های جاری نیست بلکه یک دکترین و گفتمان تمام عیار است که افق تبدیل کردن کشور به اقتصادی توسعه یافته با دارا بودن مزیت رقابتی و یک قدرت اقتصادی بین المللی را پیش رو دارد (فائزی، ۱۳۹۳)
- اقتصاد مقاومتی که می توان آنرا «اقتصاد ایرانی» نیز نامید ، به عنوان بهترین و کاراترین روش جهت حرکت و بالندگی کشور از موقعیت موجود به سوی خودکفایی و استقلال اقتصادی ، از سوی رهبر انقلاب انتخاب گردید تا چراغ راهی برای پیشرفت به سوی اعتلای ایران باشد. (لطفعلی پور ، ۱۳۹۳)

و یا در تعریفی دیگر

- منظور از اقتصاد واقعی یک اقتصاد مقاومتی فعال و پویاست نه یک اقتصاد منفعل و بسته . چنانکه مقاومت برای دفع موانع پیشرفت و کوشش در مسیر مهم حرکت و پیشرفت تعریف می شود . (فشاری، ۱۳۹۳)

و یا در نمونه ای دیگر

- اقتصاد مقاومتی یعنی تشخیص حوزه های فشارها در شرایط کنونی تحریم و متعاقبا تلاش برای کنترل و بی اثر کردن و در شرایط آرمانی تبدیل چنین فشارهایی به فرصت که قطعا باور و مشارکت همگانی و اعمال مدیریت های عقلایی و مدبرانه پیش شرط و الزام چنین موضوعی است . (شمس، ۱۳۹۱)
- اقتصاد مقاومتی در واقع یک الگوی علمی متناسب با نیازهای کشور است و بسیاری از جوامع برای کاهش وابستگی خود به جامعه جهانی این الگورا در پیش گرفته اند و متناسب با نیازهای خود انرا به وجود آورده اند (بابایی، عباس، ۱۳۹۳)
- اقتصاد مقاومتی به معنای آمادگی روحی و عملی برای مقاومت در برابر حملات اقتصادی دشمن و پاسخ به آن در کوتاه مدت و حرکت به سمت طراحی الگوی اقتصاد اسلامی در چهارچوب الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در دراز مدت است. (شایان، ۱۳۹۳)
- شاخصه اصلی و یا تعریف اقتصاد مقاومتی عبارت است از سیاستگذاری و اجرای برنامه های اقتصادی معطوف به پایداری در همه سطوح با فرض فشار همه جانبه بیرونی. (قجری کناری، ۱۳۹۲)

به عبارت دیگر

- اقتصاد مقاومتی یعنی تشخیص حوزه های اعمال فشار سایر کشورها و تلاش برای کنترل و کم اثر کردن این فشارها و در شرایط آرمانی تبدیل تهدیدها به فرصت ها ، اقتصاد مقاومتی ، کاهش وابستگی ها و تاکید روی مزیت های تولید داخل و تلاش برای خود اتکالی را در دستور کار قرار میدهد (لطفعلی پور، ۱۳۹۳)
- در نظر دولتمردان اقتصاد مقاومتی ضرورت مقاومت برای رد کردن فشارها و عبور از سختی ها برای رسیدن به نقاط مثبت ملی نیاز است (بابایی، ۱۳۹۳)

۳-۲ شرایط و الزامات اقتصاد مقاومتی

همانگونه که پیش از این نیز گفته شد سند ابلاغی اقتصاد مقاومتی شامل قسمت‌های مختلفی است که یکی از این قسمت‌ها مقدمه‌ای است که رهبر معظم انقلاب با تاکید بر بسیاری از مشکلات موجود کشور چارچوبه‌ای کلی از شرایط و الزامات اقتصاد مقاومتی را بیان می‌نمایند. در این مقدمه اقدام قوای کشور نسبت به اجرای ابلاغیه و همچنین ایجاد زمینه و فرصت مناسب برای نقش‌افزینی مردم و فعالان اقتصادی را به عنوان دوازدهم اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی بر می‌شمارند. که زمینه‌های مهم این دو الزام را در قالب‌های اقدام بی‌درنگ و با زمانبندی مشخص توسط مسئولین در الزام اور و همچنین تدوین قوانین و مقررات لازم، تدوین نقشه راه برای عرصه‌های مختلف و نمایش حماسه اقتصادی ملت بزرگ ایران را در برابر چشم جهانیان برمی‌شمارند. همین الزامات در دیدار ایشان با کارگزاران نظام در ۹۱/۵/۳ در قالب عناوینی همچون مردمی کردن اقتصاد، کاهش وابستگی به نفت، مدیریت مصرف، استفاده حداکثری از منابع و امکانات، حرکت براساس برنامه، وحدت و همبستگی مسولان بیان گردیده است. عبدالله شایان در ذیل مقاله خود شرایط و الزامات اجرای اقتصاد مقاومتی را با کند و کاوی در سخنان مقام معظم رهبری در قالب ۱۶ عنوان اینچنین بیان می‌نمایند:

- استفاده از همه ظرفیت‌های مردمی و دولتی
- مردمی کردن اقتصاد
- تحول در شرایط اقتصاد از طریق اجرای سیاست‌های اصل ۴۴
- توانمندسازی بخش خصوصی
- کاهش وابستگی به نفت
- جایگزینی درآمدهای نفتی با درآمدهای غیر نفتی
- بنیان‌گذاری کارهای اقتصادی برپایه دانش و تبدیل شدن اقتصاد دانش بنیان به وجه غالب اقتصاد کشور
- حمایت از تولید ملی
- فعال کردن واحدهای تولیدی کوچک و متوسط
- تعادل در مصرف و مدیریت مصرف با جایگزینی و ترجیح تولیدات داخلی با کالاهای خارجی
- مبارزه با مفاسد اقتصادی
- مدیریت درست منابع ارزی
- مدیریت مصرف و فرهنگ سازی برای جلوگیری از اسراف
- استفاده حداکثری از زمان و منابع و امکانات
- حرکت براساس برنامه و پرهیز از تصمیم‌های حق‌الساعه و تغییر مقررات
- صیانت از وحدت و همبستگی (شایان، ۱۳۹۳)
- در همین رابطه سمانه مهدیزاده در بیان تحقیقاتی که انجام داده است این الزامات را در قالب ۶ عنوان اینچنین نام میبرد:
- مدیریت مصرف و جلوگیری از مصرف‌گرایی و مصرف کالاهای ساخت داخل
- مبارزه با فساد اقتصادی و اداری
- مردمی کردن اقتصاد و توانمند کردن بخش خصوصی براساس اصل ۴۴
- کاهش وابستگی به نفت و اقتصاد تک محصولی
- برنامه‌ریزی و حرکت براساس برنامه و عدم تغییر ناگهانی سیاستها و قوانین
- توجه به توانمندسازی شرکت‌های دانش بنیان (مهدیزاده، ۱۳۹۳)
- مریم قلی‌پور نیز در مقاله‌ای راه کارهای اقتصاد مقاومتی را اینچنین و در قالب ۱۳ عنوان مطرح نموده است:
- برای اقتصاد مقاومتی باید فرهنگ سازی شود
- اقتصاد مقاومتی باید از آموزش خانواده‌ها و کارکنان ادارات شروع شود

- اطلاع رسانی هدفمند به مردم و توان سازی آنان برای مشارکت در امور اقتصادی و جلب اعتماد آنها
- شناسایی دقیق نقاط ضعف اقتصادی کشور و تلاش برای برطرف کردن آن
- مبارزه با فساد مالی
- زمینه سازی برای افزایش صادرات غیر نفتی
- آمایش سرزمینی و ایجاد توازن منطقه ای در راستای ایجاد عدالت
- خود باوری ملی و مقابله با تحریم ها از طریق تقویت تولید داخلی و کاهش وابستگی ها
- اصلاح الگوی مصرف و کاهش هدررفت منابع و مدیریت صحیح آنها کاهش هزینه های دولت
- تبیین حرکت جهادگونه اقتصاد دربیانات مقام معظم رهبری
- حق برخورداری برابر از فرصت ها و امکانات در جامعه
- بهبود فضای کسب و کار و اشتغال زایی
- اجرای صحیح طرح هدفمندی یارانه ها (قلی پور، ۱۳۹۳)

۳-۳ نقش مدیریت در اقتصاد مقاومتی

وقتی که صحبت از رفتار مدیران اقتصادی می شود به دوحوزه کلی نظر دارد یکی حوزه تصمیم سازی درحوزه اقتصاد و دیگری حوزه تصمیم گیری درحوزه اقتصاد است. تصمیم سازی به معنای لیست کردن تمام راه حل های ممکن است، یا لیست کردن تمام اقداماتی که می شود انجام داد. تصمیم گیری به معنای انتخاب آن راه حل هایی است که بهترین هستند یا اتخاذ سیاست ها و برنامه هایی که بهترین هستند (عبدالملکی، ۱۳۹۳: ۲۹۴) نقش مدیر در این سیستم که در هر یک از سازمان ها و ارگان ها ضروریات و اقتضاعات خاص خود را می طلبد قطعاً چیزی جز کارکردهای اصلی مدیریت یعنی برنامه ریزی، اجرا، کنترل و بازنگری نخواهد بود اصول اساسی که امروزه به عنوان شاخص های اصلی مدیریت بسط و گسترش یافته اند. در این رهگذر توجه ویژه ای در ادبیات، گفتار و نوشتار نیز در این چهارحوزه با رویکرد اقتصاد مقاومتی دیده می شود به عنوان نمونه در زمینه برنامه ریزی که یکی از کارکردهای اصلی است مقام معظم رهبری نیز در بیانات خود در دیدار با کارگزاران نظام در ۹۱/۵/۳ به آن اشاره نموده اند و در این رابطه تصمیم های خلق الساعه و تغییر مقررات را به عنوان آسیب اصلی در موضوع برنامه ریزی اقتصادی کشور ذکر می نمایند. به طور کلی می توان گفت درحوزه هایی از اقتصاد، ایران با مسئله بی برنامهگی مواجه شد اگر برنامه داشت شاید این قدر که در حال حاضر درگیر تورم است این گونه نمی شد. دومین ناکارآمدی که در این زمینه بروز کرد، بی توجهی به مبانی منطقی و علمی است که در برنامه ریزی هایی که انجام شد می توانست مورد توجه قرار بگیرد. گاهی بحث بی برنامهگی است و گاهی هم بحث این است که برنامه وجود دارد اما منطبق بر مبانی و معیارهای علمی و منطقی نیست (عبدالملکی، ۱۳۹۳: ۲۹۵)

۴-۳ اقتصاد مقاومتی در شهرداری ها

یکی از ۲۱ بسته سیاستی که توسط مقام معظم رهبری در حوزه های مختلف ابلاغ گردیده است، سیاست های ابلاغی اقتصاد مقاومتی مشتمل بر ۲۴ بند است. اگر چه این سیاست ها ناظر به کلیات کشور تهیه شده است ولی از آنجا که حجم زیادی از اقتصاد خرد و کلان در شهرها و به خصوص کلان شهرها صورت می گیرد، ضروری است که این مهم مورد توجه ویژه مدیران شهری نیز قرار گیرد. (گروه مولفین، ۱۳۹۴: ۶) از طرفی باید توجه داشت که مفهوم و کارکرد سیاست های اقتصاد مقاومتی صرفاً محدود به دولت نمی باشد و شامل همه سازمان ها و نهادها و هر فردی با هر شغلی و مسئولیتی می شود. شهرداری ها به عنوان تاثیرگذارترین سازمان در اداره امور شهر و شهروندان، بی شک نقش بی بدیل در تحقق اقتصاد مقاومتی دارند. (جعفری، ۱۳۹۲: ۲۰) از زمان تصویب قانون شهرداری ها تاکنون شهرداری های کلان شهرهای کشور علی رغم وجود دستگاه ها و نهادهای متعدد در شهر، وظایف و ماموریت های گسترده ای را برعهده گرفته اند. این گستردگی وظایف باعث شده عملکرد شهرداری ها نقش قابل توجهی بر کیفیت و سبک زندگی شهروندان در ابعاد مختلف داشته باشد (گروه مولفین، ۱۳۸۴: ۱۹). این

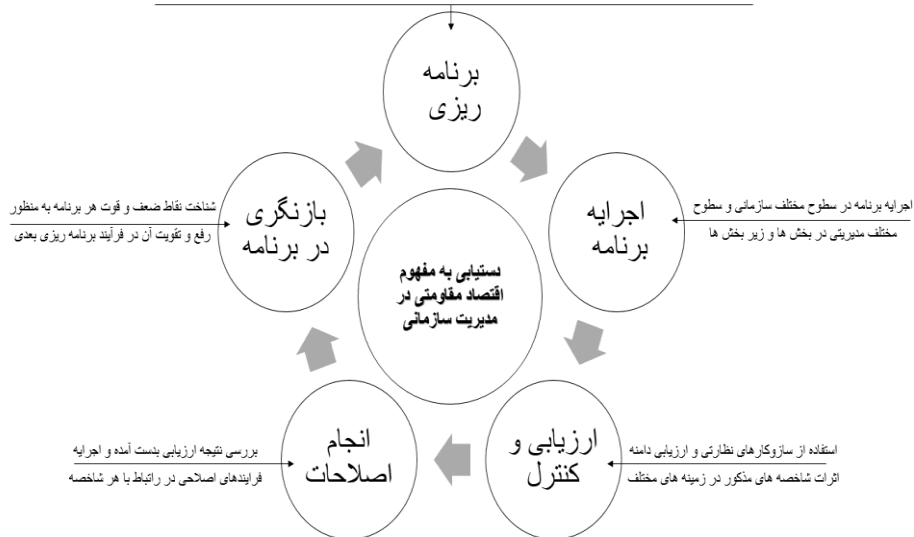

تعدد وظایف شهرداری ها و تاثیرگذاری مستقیم فعالیت های آنها بر شهروندان ، اهمیت این موضوع را نیز دوچندان می نماید. از این رو شهرداری ها به عنوان یک سازمان مهم در ساختار اقتصادی و اجتماعی کشور ، می بایست درک صحیح از موضوعات و روند حرکتی کشور داشته باشند و در این مسیر گام بردارند . گام بعدی در این فرآیند ، شناخت موانع موجود در شهرداری ها است . شهرداری ها باید به خوبی از نقاط ضعف وقوت مجموعه خود آگاه بوده و با درکی عمیق از تحولات ایران و جهان ، فرصت ها و تهدیداتی که پیش روی این سازمان مهم در اقتصاد ایران است را شناسایی نماید. در این پژوهش ضمن تعیین مولفه های اقتصاد مقاومتی که بر حوزه های مختلف شهرداری قابل تاثیر می باشد جایگاه هر یک از واحد های سازمانی شهرداری با این مولفه ها مورد سنجش قرار گرفته است . یعنی ابتدا وضعیت موجود مورد پایش قرار گرفته و کمبودها و نقاط ضعف وهمچنین ظرفیت های بالقوه شناسایی گردیده اند.

۳-۵- ارائه مدل مفهومی دستیابی به مفهوم اقتصاد مقاومتی در مدیریت

در یک جمع بندی مختصر می توان گفت که بعد از تشریح اقتصاد مقاومتی و ویژگی ها و الزامات آن به تبیین نقش مدیریت در اقتصاد مقاومتی پرداخته شد و پس از تشریح مدل دمیگ در ارتباط با اقتصاد و افزایش کیفیت آن در این بخش به ارائه مدلی مفهومی جهت دستیابی به مفهوم اقتصاد مقاومتی در مدیریت پرداخته می شود . این مدل که بر اساس مدل دومینگ در اقتصاد طراحی شده است از پنج حلقه اصلی تشکیل می شود . حلقه اول برنامه ریزی است که هرگونه تدوین برنامه در زمینه مدیریت را شامل می شود که انتظار می رود این برنامه ها بر اساس شاخصه های مدیرتی اقتصاد مقاومتی تدوین شوند در قسمت بعد اجرایه این برنامه ها را شاهد هستیم در حلقه بعد این اجرا کنترل و ارزیابی می شود تا نقاط قوت و ضعف آن شناسایی شود و در حلقه بعدی این ارزیابی به انجام اصلاحاتی در زمینه اجرا و نحوه تدوین برنامه منجر می شود در حلقه بعدی این اصلاحات به منظور استفاده در برنامه بعدی تنظیم شده و مقدمات تعریف برنامه بعدی را مهیا می سازد. چنانچه مشاهده می شود این چرخه یک چرخه مطلقا سعودی بوده که به افزایش کیفیت در بخش مدیریت کمک شایانی می نماید. این مدل مفهومی در نمودار شماره ۱ قابل مشاهده است.

طرح برنامه های سازمان بر اساس شاخص های مشارکت در مدیریت ، نوآوری و شگرفایی ، حرکت بر اساس برنامه ، مدیریت مصرف ، نیروی انسانی و افزایش بهره وری و ..

نمودار شماره ۱- مدل مفهومی دستیابی به مفهوم اقتصاد مقاومتی در مدیریت سازمانی

۳-۶- شاخص های مدیریتی اقتصاد مقاومتی

اگر از نقطه نظر اینکه اقتصاد مقاومتی به عنوان یک مفهوم امروزه در جامعه علمی کشور و همچنین در سطح عموم مردم مطرح می‌شود نگرین شده شود ضروری است برای این مفهوم مولفه ها، ابعاد و شاخص هایی جهت سنجش بهتر و کمی سازی آن مطرح و به نگارش درآید. در این زمینه نیز مطالعات مختلفی توسط اندیشمندان، اساتید و دانشگاه های سطح کشور صورت گرفته است. که بر اساس فرمایشات مقام معظم رهبری در رابطه با اقتصاد مقاومتی بوده است که می توان اندیشمندی چون یعقوب مبینی، مرتضی فائزی، پیامی، احمدی و ... را معرفی نمود. تمام این اندیشمندان در حوزه اقتصاد مقاومتی شاخص هایی را تبیین و معرفی نموده اند که این پژوهش با توجه به بحث مدیریت اقدام به استخراج آن دسته از شاخص هایی که بر مدیریت سازمان های شهری تاثیر گذار می باشد، نموده است قسمتی از این شاخصه شامل مشارکت و مدیریت مشارکتی، نوآوری و شکوفایی، حرکت بر اساس برنامه، مدیریت مصرف، تاکید بر نقش نیروی انسانی و افزایش بهره وری می باشد که در جدول شماره ۱ به ارائه شاخصه های مدیریتی اقتصاد مقاومتی با توجه به مدل مفهومی در چهار بعد برنامه ریزی، اجرایی، برنامه ریزی، کنترل و ارزیابی و انجام اصلاحات پرداخته می شود.

جدول شماره ۱ شاخصه های مدیریت اقتصاد مقاومتی در ارتباط با سازمانهای شهری

بعد	مولفه	شاخصه
برنامه ریزی	سند چشم انداز	وجود چشم انداز سازمانی اخلاق مداری آینده محوری هویت اسلامی ایرانی
	اقتصاد عدالت بنیان و رقابت پذیر	تخصص گرایی در انتخاب تامین کنندگان عدالت محوری نظامات ارزشیابی پیمانکاران تمرکز زدایی میزان انحصارگرایی در سازمان در تامین کالاها و...
	اقتصاد دانش بنیان	استفاده از مراکز دانش بنیان انجام تحقیقات کاربردی بهره گیری از شرکت های دانش بنیان
	سیاست های کلی اصل ۴۴	حمایت از تعاونی های کارکنان تطبیق ساختار با سیاست برون سپاری (چابک سازی و تصدی گری) برون سپاری
	نقشه جامع علمی کشور (نظام ملی نوآوری، ارتباط صنعت و دانشگاه)	افزایش دانش علمی کارکنان بهره مندی از مراکز دانشگاهی در انجام فعالیت ها انجام طرح های نوآورانه
	گفتمان سازی	میزان باور به اجرای اقتصاد مقاومتی انجام فعالیت های آموزشی و فرهنگی جهت ترویج فرهنگ اقتصاد مقاومتی
اجرا	حماسه اقتصادی، جهاد اقتصادی	وجود فرهنگ کار و تلاش در سازمان ظرفیت شناسایی و استفاده حداکثری از آن
	مردمی کردن اقتصاد	وجود بانک اطلاعاتی خدمات دهندگان در حوزه های مختلف فعالیت ارائه خدمات بخش خصوصی
	مصرف تولیدات داخلی	میزان مصرف تولیدات داخلی
	هدفمندی یارانه ها	اجرای اصول بهینه سازی مصرف انرژی
	خودکفایی و استقلال اقتصادی	مصرف کالاهای استراتژیک
	تقویت همکاری های دوجانبه	بهره گیری از فناوری های نوین

تعاملات موثر سازمانی		کنترل
طرح جامع ارتقاء کارکنان	توانمندسازی نیروی کار	
برخورد قاطع با مفاسد اقتصادی قانون گرایی و میزان حفظ بیت المال اجرای برنامه صیانت از حقوق مردم و تکریم ارباب رجوع متناسب سازی سطح حقوق و مزایای کارکنان و نگاه به سطح زندگی کارکنان	مبارزه با مفاسد اقتصادی	ارزیابی و کنترل
شفافیت قوانین اطلاع رسانی قوانین و دستورالعمل ها	شفاف سازی	
وجود نظام ارزیابی جامع عملکرد کارکنان اجرای طرح سنجش میزان رضایتمندی مردم از نحوه ارائه خدمات میزان دانش مدیران میزان دانش کارکنان افزایش کارایی و اثر بخشی با رعایت نظام پرداخت براساس عملکرد	ارزیابی عملکرد	انجام اصلاحات
میزان محدودیت های ایجاد شده برای سازمان (آسیب پذیری) بر اثر تحریم ها	توان آفندی	
میزان باور به "ما می توانیم" در سازمان میزان همدلی و تعهد سازمانی ایمان و اخلاص و توکل به خدا احسان و ایثار پرهیز از سستی و عجب و غرور	فرهنگ و روحیه جهادی	
فرهنگ سازی، آموزش، توانمندسازی و ترغیب مردم به استفاده از خدمات الکترونیکی از رسانه ها درصد تحقق فعالیت هابرمبنای خدمات الکترونیکی متناسب سازی ساختار با تغییرات تکنولوژی و نیاز مشتریان	تحول نظام اداری	
وجود برنامه های بهداشت و سلامت نیروی کار بهره مندی از آمار و اطلاعات میزان تعهد سازمانی عدالت محوری در جذب، تداوم خدمات و ارتقای منابع انسانی دانش گرایی رضایت شغلی تمایل به انجام کار گروهی مهارت شغلی و توانمندی کارکنان اعتماد به نیروی انسانی در بین مدیران جانشین پروری و جانشین گزینی در بین کارکنان روحیه انتقاد پذیری و مطالبه گری در بین کارکنان	سرمایه های انسانی	
میزان رشد هزینه های مصرفی و جاری سازمان ارزش آفرین کردن هزینه های مصرفی کاهش قیمت تمام شده خدمات اصلاح الگوی مصرف	مدیریت هزینه	

۱-۴ معرفی سازمان پایانه های شهرداری مشهد

طرح مطالعه مجموعه پایانه مسافربری شهر مقدس مشهد در سال ۱۳۴۷ به مهندس مشاور واگذار شد. در سال ۱۳۵۰ توسط مهندس مشاور تقدیم کارفرما گردید تا با سرمایه گذاری بانک صنعت و معدن و همکاری مدیریت شرکت کاروان الرضا به اجراء درآید. در سال ۱۳۵۹ همزمان با تصویب قانون احداث پایانه های مسافربری در شهرهایی که بیش از یکصد هزار تن جمعیت دارند، احداث پایانه مسافربری در شهر مقدس مشهد مورد توجه شهرداری قرار گرفت. تقاطع انتهای خیابان امام رضا (ع) (وجاده شهید کلانتری برای این منظور در نظر گرفته شد

۲-۴ یافته های حاصل از روش پرسشنامه ای

یکی از روش های استفاده شده در این پژوهش روش پرسشنامه می باشد که در قسمت اول آتن مشخصات فردی پرسش شوندهگان مورد بررسی قرار گرفت و در قسمت های بعدی سنجه های در ارتباط با چهار بعد مدیریت مقاومتی مورد بررسی قرار گرفته که در ادامه به بررسی آن می پردازیم. در بخش اول پرسشنامه مشخصات است و همان طور که نتایج جدول شماره ۲ نشان می دهند در خصوص مشخصات فردی حدود 96 درصد افراد حاضر در نمونه مرد هستند. تحصیلات اکثر افراد (67 درصد) در سطح کارشناسی می باشد. به لحاظ سنی نیز، بیشتر پاسخگویان (۴۷،۱۴ درصد) بین ۳۱ تا ۴۰ سال سن دارند.

جدول شماره ۲ مشخصات فردی

جنسیت	فراوانی	درصد فراوانی
مرد	۶۷	٪۹۶
زن	۳	٪۴
تحصیلات	فراوانی	درصد فراوانی
فوق دیپلم	۱۷	٪۲۴
لیسانس	۴۷	٪۶۷
فوق لیسانس	۶	٪۹
دکتر	۰	٪۰
سن	فراوانی	درصد فراوانی
۲۱ تا ۳۰ سال	۸	٪۱۱،۴۳
۳۱ تا ۴۰ سال	۳۳	٪۴۷،۱۴
۴۱ تا ۵۰ سال	۲۸	٪۴۰
بیشتر از ۵۰ سال	۱	٪۱،۴۳

ماخذ: مطالعات میدانی

۱-۲-۴ یافته های بعد برنامه ریزی حوزه مدیریتی اقتصاد مقاومتی

یکی از ابعادی که در بررسی مفهوم اقتصاد مقاومتی مدنظر قرار گرفته است بعد برنامه ریزی می باشد. این بعد که در قالب مولفه های سند چشم انداز، اقتصاد عدالت بنیان و رقابت پذیری، اقتصاد دانش بنیان، سیاست های کلی اصل ۴۴، نقشه جامع علمی کشور و گفتمان سازی مورد بررسی قرار خواهد گرفت در قالب ۱۳ سوال از پرسشنامه و ۷ بررسی سند مورد واکاوی قرار خواهد گرفت.

جدول شماره ۳ توزیع درصد فراوانی نسبی پاسخهای آزمودنی ها به سئوالات مرتبط با بعد برنامه ریزی

مؤلفه ها	گویه ها	پرسشنامه	خیلی کم	کم	تا اندازه‌ای	زیاد	خیلی زیاد
سند چشم انداز	وجود چشم انداز سازمانی	در چشم انداز این مدیریت به مولفه های اقتصاد مقاومتی به عنوان یک راهکار توجه ویژه ای شده است .	۰٪	۹٪	۱۱٪	۴۰٪	۴۰٪
	اخلاق مداری	به ارزش های اخلاقی به عنوان یک اصل در این مدیریت به آن پرداخته می شود .	۱٪	۱٪	۱۰٪	۲۹٪	۵۹٪
	آینده محوری	آینده محوری به عنوان یک اولویت مهم در برنامه های مدیریت توجه می شود .	۱٪	۶٪	۱۹٪	۲۶٪	۴۹٪
	هویت اسلامی ایرانی	هویت اسلامی ایرانی به شیوه های مختلف در برنامه های این مدیریت نمود دارد	۱٪	۴٪	۱۰٪	۳۳٪	۵۱٪
اقتصاد عدالت بنیان و رقابت پذیری	تخصص گرایی درانتخاب تامین کنندگان	درانتخاب شرکت های طرف قرارداد تخصص گرایی مد نظر می باشد	۴٪	۹٪	۱۱٪	۲۳٪	۵۳٪
	عدالت محوری	عدالت در انتخاب شرکت های طرف قرارداد مدنظر می باشد	۳٪	۷٪	۱۴٪	۲۶٪	۵۰٪
	نظامات ارزشیابی پیمانکاران	نظارت بر پیمانکاران از طریق نظام های ارزشیابی شفاف و مشخص صورت می گیرد	۳٪	۱۰٪	۲۱٪	۱۳٪	۵۳٪
	تمرکز زدایی	تفویض اختیار از ستاد به مناطق به منظور تمرکز زدایی صورت می گیرد	۱٪	۱۳٪	۳۰٪	۱۳٪	۴۳٪
اقتصاد دانش بنیان	استفاده از مراکز دانش بنیان	در برنامه هایی که برای اجرای آنها مراکز علمی ودانش بنیاد وجود دارند از توان آنها استفاده میشود .	۳٪	۱۳٪	۲۳٪	۲۰٪	۴۱٪
	انجام تحقیقات کاربردی	برنامه ریزی ها براساس تحقیقات کاربردی صورت می گیرد	۱٪	۱۰٪	۱۷٪	۲۶٪	۴۶٪

اصل ۴۴	تطبیق ساختار با سیاست برون سپاری	ساختار سازمان پایانه ها با سیاست های برون سپاری انطباق دارد	٪۰	٪۴	٪۱۱	٪۶۴	٪۲۰
علمی کشور نقشه جامع	انجام طرح های نوآورانه	فرایندهای مشخص جهت پذیرش طرح های نوآورانه و پیشنهادهای همکاران وجود دارد	٪۴	٪۱۰	٪۱۳	٪۵۱	٪۲۱
گفتار سازی	میزان باور به اجرای اقتصاد مقاومتی	مدیران و کارکنان به تاثیر اقتصاد مقاومتی در جهت رشد و شکوفایی ایمان و باور دارند	٪۱	٪۹	٪۱۹	٪۴۹	٪۲۳

ماخذ: برداشت های میدانی

در زمینه نحوه محاسبه سایر ردیف ها پس از بررسی اسناد و مدارک درصد تحقق هر یک محاسبه گردیده است :

ردیف ۹ میزان انحصار گرایی در سازمان در تامین کالا و انجام خدمات :جهت دستیابی به میزان انحصار گرایی در سازمان نسبت تعداد تامین کنندگان که دوقرار داد و بیشتر دارند به کل تامین کنندگان سازمان پایانه ها در سال ۱۳۹۳ محاسبه گردیده است .که در بین تامین کنندگان این سازمان ۲ مجموعه در سال ۱۳۹۳ دارای دو قرارداد می باشند .ردیف ۱۲ بهره گیری از شرکت های دانش بنیان :جهت دستیابی به میزان توجه و بهره مندی از خدمات شرکت های دانش بنیان که از گویه های مولفه های اقتصاد دانش بنیان می باشد نسبت این گونه شرکت ها به کل شرکت های طرف قرارداد ملاک نظر قرار گرفته است که باتوجه به بررسی های صورت گرفته متاسفانه سازمان پایانه ها در بین ۳۳ قرارداد که در سال ۹۳ منعقد نموده است فقط ۳ قرارداد را با شرکت های دانش بنیان منعقد نموده است .ردیف ۱۳ حمایت از تعاونی های کارکنان :مجموع قراردادهای منعقد شده در سازمان پایانه های مسافری مبلغی بالغ بر ۵۵/۴۷۹/۰۰۰/۰۰۰ تومان می باشد که از این مبلغ فقط ۱۵۹/۰۰۰/۰۰۰ میلیون تومان با شرکت تعاونی کارکنان منعقد گردیده است که با احتساب این اعداد فقط ۰,۲۸ درصد از کل مبلغ قرارداد را شامل می شود .ردیف ۱۵ برون سپاری :یکی از موضوعات اصلی که در شهرداری نیز به آن در سال های اخیر توجه ویژه شده است موضوع برون سپاری فعالیت ها می باشد . در این خصوص برای هر یک از این فعالیت ها نیز عملیات مختلفی احصاء گردیده است . که طی بررسی به عمل آمده پنج فعالیت اصلی شامل فعالیت خدمات فضای سبز پایانه ، خدمات امنیتی و انتظامی پایانه ، خدمات فنی و تاسیسات و پشتیبانی نیروی انسانی شناسایی گردیده است که کلیه این فعالیت ها از طریق برون سپاری در اختیار مجموعه های خصوصی قرار گرفته است .ردیف ۱۶ افزایش دانش علمی کارکنان :تشویق و حمایت از تحصیل کارکنان در ضمن خدمت می تواند از ملاک های خوبی در تبیین مولفه میزان اجرای نقشه جامع علمی کشور باشد که به نوبه خود نظام ملی نوآوری را نیز شامل خواهد شد . در سال ۱۳۹۳ تعداد کل پرسنل و کارکنان سازمان پایانه های شهرداری مشهد ۶۵ نفر بوده است که از این تعداد ۳۷ نفر دارای مدرک تحصیلی لیسانس و ۲ نفر دارای مدرک تحصیلی فوق لیسانس می باشند که در مجموع ۳۹ نفر دارای تحصیلات عالی بوده که ۶۰ درصد از کل پرسنل را نیز شامل می شود .ردیف ۱۷ بهره مندی از مراکز دانشگاهی در انجام فعالیت ها :در سال ۹۳ ، ۳ قرارداد با مراکز دانشگاهی در حوزه های فناوری اطلاعات (۲ قرارداد) و تاسیسات (یک قرارداد) منعقد شده است .ردیف ۲۰ انجام فعالیت های آموزشی و فرهنگی جهت ترویج فرهنگ اقتصاد مقاومتی :آموزش های مختلفی در حوزه واحد آموزش شهرداری مشهد در زمینه های مختلف عمومی و اختصاصی صورت می گیرد که این میزان

به رقمی بالغ بر ۴۳۷۴۸ نفر ساعت می باشد اما در زمینه ترویج اقتصاد مقاومتی به صورت مستقیم و غیر مستقیم تعداد ۹۰۰ نفر ساعت آموزش برگزار گردیده است که نسبت این مقدار به کل ۲ درصد می باشد .

۲-۲-۴ یافته های بعد اجرا حوزه مدیریتی اقتصاد مقاومتی

یکی از ابعاد دیگری که در بررسی مفهوم اقتصاد مقاومتی مدنظر قرار گرفته است بعد اجرا می باشد . این بعد که در قالب مولفه حماسه اقتصادی و جهاد اقتصادی ، مردمی کردن اقتصاد ، مصرف تولیدات داخلی و حمایت از تولید ملی ، هدفمندی یارانه ها، خودکفایی و استقلال اقتصادی ، تقویت همکاری های دوجانبه و منطقه ای و سازمان های بین المللی ، توانمندسازی نیروی کار مورد بررسی قرار خواهد گرفت در قالب ۸ سوال از پرسشنامه و ۲ بررسی سند مورد واکاوی قرار خواهد گرفت .

جدول شماره ۴- توزیع درصد فراوانی نسبی پاسخ‌های آزمودنی‌ها به سئوالات مرتبط با بعد اجرا

مولفه ها	گویه ها	پرسشنامه	بسیار زیاد	زیاد	کمی زیاد	کمی کم	بسیار کم
حماسه اقتصادی ، جهاد اقتصادی	وجود فرهنگ کار و تلاش	فرهنگ کار و تلاش در سازمان نهادینه شده است .	۰٪	۶٪	۹٪	۴۹٪	۲۱٪
	ظرفیت شناسایی و استفاده حداکثری از آن	ظرفیت های سازمان جهت تحقق حماسه و جهاد اقتصادی در سازمان شناسایی شده است	۱٪	۹٪	۲۳٪	۴۶٪	۱۲٪
مردمی کردن اقتصاد	وجود بانک اطلاعاتی خدمات دهندگان	بانک اطلاعاتی جامع از خدمات دهندگان و توانایی های ایشان در سازمان پایانه ها تشکیل شده و جهت انجام خدمات از این بانک استفاده می شود .	۰٪	۱۶٪	۳۰٪	۳۳٪	۱۲٪
هدفمندی یارانه ها	اجرای اصول بهینه سازی مصرف انرژی	پرسنل با اصول بهینه سازی مصرف انرژی در زمینه انرژی های مورد استفاده آشنا هستند	۰٪	۱۴٪	۶٪	۶۱٪	۱۱٪
خودکفایی استقلال اقتصادی	مصرف کالاهای استراتژیک	کالاهای استراتژیک که در سازمان وجود دارد شناسایی شده و فهرستی از آنها تهیه شده است	۱٪	۱۰٪	۲۳٪	۴۶٪	۱۱٪
تقویت همکاری	بهره گیری از فناوری های نوین	فعالیت هایی که می توانند به وسیله تکنولوژی های روز صورت گیرند	۱٪	۴٪	۲۴٪	۴۹٪	۱۲٪

شناسایی شده اند					های دوجانبه
٪۰	٪۴	٪۱۹	٪۶۱	٪۹	تعاملات موثر سازمانی
سازمان های مشابه ونحوه تعامل با این سازمان ها صورت گرفته است					
٪۱	٪۳	٪۹	٪۵۷	٪۱۷	توانمند سازی نیروی کار
طرح جامع ارتقاء کارکنان					
طرح جامع نیازسنجی و اجرای آموزش وارتقاء کارکنان تهیه گردیده است					

ماخذ : برداشت های میدانی

در زمینه نحوه محاسبه سایر ردیف ها پس از بررسی اسناد ومدارک درصد تحقق هریک محاسبه گردیده است :

ردیف ۴ ارائه خدمات بخش خصوصی : یکی از مولفه های اقتصاد مقاومتی در بعد اجرا مردمی کردن اقتصاد می باشد که قطعا توانمندسازی بخش خصوصی می تواند از ملاک های مناسبی جهت این مولفه به حساب آید . در این خصوص درصد سهم بخش خصوصی از خدمات ارائه شده در سازمان پایانه های شهرداری شاخصی جهت تعیین این گویه می باشد . در بررسی صورت گرفته کل خدمات ارائه شده برمبنای بودجه درحقیقت همان درصد فعالیت های برون سپاری شده به کل فعالیت ها مد نظر قرار گرفته است که این موضوع در ردیف ۱۵ گویه های بعد برنامه ریزی مورد بررسی قرار گرفت و ۵۵ درصد را به خود اختصاص داده است . ردیف ۵ میزان مصرف تولیدات داخلی :مصرف تولیدات داخلی وحمايت از تولید ملی به عنوان یکی از مولفه های اجرا شناخته می شود که با گویه میزان مصرف تولیدات داخلی و با شاخص نسبت و درصد مبلغ کل خریدکالاهای صورت گرفته به خریدهای داخلی مورد سنجش قرار گرفته است . باتوجه به وظایف این مدیریت مواردی همچون خرید لباس کارکنان ، لوازم ورزشی سالن های تربیت بدنی ، تجهیزات ساختمانی ، تجهیزات اداری ، وسایل نظیف فردی وساختمانی ، لوازم آتش نشانی ، بذر ونهال و پذیرایی از جمله مهمترین خریدهای این حوزه محسوب می شود . درمجموع در سازمان پایانه های شهرداری که اداره تدارک و پشتیبانی شهرداری را نیزدر خود جای داده است جمعا ۹۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال کالادرسال ۹۳ خریداری شده است که ۷۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال از آن کالای داخلی می باشد که ۷۹٫۷ درصد از کل را شامل می شود . شایان ذکر است بیشتر خریدهای خارجی مربوط به قطعات ماشین آلات و بعضا وسایل ورزشی می باشد .

۲-۳ یافته های بعد کنترل و ارزیابی حوزه مدیریتی اقتصاد مقاومتی

بعد سوم از ابعاد دیگری که در بررسی مفهوم اقتصاد مقاومتی مدنظر قرار گرفته است بعد کنترل می باشد . این بعد در قالب مولفه های مبارزه با مفساد اقتصادی ، شفاف سازی و ارزیابی عملکرد مورد بررسی قرار خواهد گرفت که در قالب ۱۱ سوال از پرسشنامه مورد واکاوی قرار خواهد گرفت .

جدول شماره ۵ توزیع درصد فراوانی نسبی پاسخ های آزمودنی ها به سئوالات مرتبط با بعد کنترل

مؤلفه ها	گویه ها	پرسشنامه	خیلی زیاد	زیاد	تا اندازه ای	کم	خیلی کم
مبارزه با مفساد اقتصادی	برخورد قاطع با مفساد اقتصادی	پایش مستمر و برخورد قاطع با مفساد اقتصادی صورت می گیرد	٪۲۳	٪۵۹	٪۹	٪۱۰	٪۰
اقتصادی	قانون گرایی و میزان	آموزش و فرهنگ سازی لازم در زمینه	٪۲۱	٪۵۴	٪۱۴	٪۱۰	٪۰

					نحوه حفظ بیت المال در بین همکاران صورت گرفته است .	حفظ بیت المال	
٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	تکریم ارباب رجوع به عنوان مولفه اصلی و تاثیرگذار در ارزشیابی پرسنل مد نظر می باشد	اجرای برنامه صیانت از حقوق مردم و تکریم ارباب رجوع	
٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	پرداخت عادلانه حقوق و مزایا در بین پرسنل مدیریت انجام می شود	متناسب سازی سطح حقوق و مزایای کارکنان و نگاه به سطح زندگی کارکنان	
٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	قوانین و دستورالعمل ها و آیین نامه های سازمان پایانه ها دارای شفافیت کافی جهت اجرا را دارا می باشند	شفافیت قوانین	شفاف سازی
٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	قوانین و دستورالعمل ها همواره به ذینفعان آن با بهره مندی از انواع روشهای قابل دسترسی اطلاع رسانی می گردد	اطلاع رسانی قوانین و دستورالعمل ها	
٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	با استفاده از نظام ارزیابی عملکرد ارزیابی های صحیح نسبت به عملکرد کارکنان صورت میگیرد	وجود نظام ارزیابی جامع عملکرد کارکنان	ارزیابی عملکرد
٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	میزان رضایت مندی ارباب رجوع از خدمات دریافتی در حد مطلوبی می باشد	اجرای طرح سنجش میزان رضایتمندی مردم از نحوه ارائه خدمات	
٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	مدیران تحصیلات و دانش مرتبط با کار را دارند	میزان دانش مدیران	
٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	پرسنل تحصیلات و دانش مرتبط با کار را دارند	میزان دانش کارکنان	
٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	٪۰	نظام پرداخت تاثیر مثبتی بر روند کارایی و اثربخشی کارکنان دارد	افزایش کارایی و اثر بخشی با رعایت نظام پرداخت براساس عملکرد	

ماخذ برداشت میدانی

۴-۲-۴ یافته های بعد اصلاحات حوزه مدیریتی اقتصاد مقاومتی

آخرین بعد از ابعاد که در بررسی مفهوم اقتصاد مقاومتی مدنظر قرار گرفته است بعد اصلاح می باشد . این بعد در قالب مولفه های توان آفندی ، فرهنگ و روحیه جهادی ، تحول نظام اداری ، سرمایه های انسانی و مدیریت هزینه مورد بررسی قرار خواهد گرفت که در قالب ۵ مورد از اسناد و مدارک و ۱۹ سوال از پرسشنامه مورد واکاوی قرار خواهد گرفت .

جدول شماره ۶ توزیع درصد فراوانی نسبی پاسخ های آزمودنی ها به سئوالات مرتبط با بعد اصلاح

مؤلفه ها	گویه ها	رتبه ح _۱	ح _۲	تا اندازه‌ای	ز یاد	خیلی زیاد
توان آفندی	میزان محدودیت های ایجاد شده برای سازمان (آسیب پذیری) بر اثر تحریم ها	۳٪	۷٪	۲۷٪	۴۰٪	۲۳٪
	میزان باور به "ما می توانیم" در سازمان	۱٪	۷٪	۲۱٪	۵۴٪	۱۶٪
فرهنگ و روحیه جهادی	میزان همدلی و تعهد سازمانی	۱٪	۱۱٪	۱۶٪	۴۶٪	۲۴٪
	ایمان و اخلاص و توکل به خدا	۱٪	۶٪	۱۴٪	۴۶٪	۳۳٪
	احسان و ایثار	۱٪	۱۰٪	۱۱٪	۵۰٪	۲۷٪
	پرهیز از سستی و عجب و غرور	۰٪	۱۴٪	۲۱٪	۴۴٪	۲۰٪
	فرهنگ سازی، آموزش، توانمندسازی و ترغیب مردم به استفاده از خدمات الکترونیکی از رسانه ها	۱٪	۷٪	۱۳٪	۶۰٪	۱۹٪
تحول نظام اداری	متناسب سازی ساختار با تغییرات تکنولوژی و نیاز مشتریان	۰٪	۶٪	۱۹٪	۶۳٪	۱۳٪
	وجود برنامه های بهداشت و سلامت نیروی کار	۱٪	۹٪	۱۱٪	۶۱٪	۱۷٪
سرمایه های انسانی	میزان تعهد سازمانی	۰٪	۷٪	۱۷٪	۵۷٪	۱۹٪
	عدالت محوری در جذب، تداوم خدمات و ارتقای سازمان	۰٪	۱۶٪	۱۹٪	۵۳٪	۱۳٪
	دانش گرایی	۱٪	۱۱٪	۲۱٪	۴۴٪	۲۱٪
	رضایت شغلی	۰٪	۱۷٪	۱۴٪	۴۴٪	۲۴٪
	تمایل به انجام کار گروهی	۰٪	۷٪	۲۰٪	۴۷٪	۲۶٪
	مهارت شغلی و توانمندی کارکنان	۱٪	۷٪	۱۴٪	۶۱٪	۱۶٪
	اعتماد به نیروی انسانی در بین مدیران	۰٪	۶٪	۱۷٪	۵۷٪	۲۰٪
	جانشین پروری و جانشین گزینی در بین کارکنان	۱٪	۹٪	۱۴٪	۵۶٪	۲۰٪
	روحیه انتقاد پذیری و مطالبه گری در بین کارکنان	۰٪	۹٪	۲۱٪	۴۹٪	۲۱٪
	اصلاح الگوی مصرف	۱٪	۱۱٪	۱۴٪	۵۱٪	۲۱٪

ماخذ برداشت میدانی

در زمینه نحوه محاسبه سایر ردیف ها پس از بررسی اسناد و مدارک درصد تحقق هر یک محاسبه گردیده است :
 ردیف ۸ درصد تحقق فعالیت ها بر مبنای خدمات الکترونیکی: با توجه به مواردی که پیش از این در قسمت برنامه ریزی ذکر گردید دو فعالیت در سازمان شناسایی شده که در قالب ۲۰ عملیات احصاء گردیده است . در این مدیریت تعداد ۱۱ فعالیت هم اکنون به صورت الکترونیکی و با استفاده از فناوری های اطلاعات قابل انجام می شود که نسبت فعالیت های الکترونیکی شده به کل فعالیت ها ۸ به ۲۰ است که در حقیقت ۴۰ درصد را شامل می شود. ردیف ۱۱ بهره مندی از آمار و اطلاعات: آمار و اطلاعات همواره می تواند ملاک مناسب و خوبی جهت تصمیم گیری باشد و داشتن بانک اطلاعاتی قوی در این خصوص بر سرعت و دقت فعالیت ها خواهد افزود. درصد فیلد ها و رکوردهای تکمیل شده به کل رکوردهای موجود می تواند ملاک قضاوت قرار گیرد . از مجموع تمامی رکوردها که مجموعا در خود ۱۷۲۶۱۴۵ فیلد را جای داده است مجموعا ۱۴۶۱۴۹۸ فیلد تکمیل شده است یعنی درصد تکمیل شدن بانک اطلاعاتی ۸۴,۶۶ درصد می باشد. ردیف ۲۱ میزان رشد هزینه های مصرفی و جاری در این خصوص میزان تغییرات موجود در هزینه های مصرفی و جاری سازمان در طی دو سال گذشته مورد بررسی قرار خواهد گرفت . در سال ۹۲ میزان هزینه های مصرفی و جاری ۳۱۶/۳۸۶/۲۸۱/۲۴۷ ریال می باشد که در سال ۹۳ شاهد

هزینه ۷۰/۵۷/۷۰۵/۵۴۹/۷۲۴ ریال در این خصوص می باشیم که نه تنها هزینه های جاری کاهش پیدانکرده است بلکه افزایش دوبرابری نیز داشته است . حتی اگر این هزینه ها را با درصد تورم اعلامی دولت ۱۶ درصد در بین این دو سال مقایسه کنیم بازهم کاهش هزینه ها را شاهد خواهیم بود .

۴-۲-۵ جمع بندی و بررسی امتیازات هریک از ابعاد مفهوم اقتصاد مقاومتی در سازمان پایانه ها

مدل تحقیق حاضر در فصول پیشین معرفی شد وباتوجه به جمع بندی صورت گرفته در قسمت قبل درصد تحقق هریک از ابعاد اقتصاد مقاومتی در سازمان پایانه های مسافری شهرداری مشهد به شرح جدول شماره ۷ می باشد:

جدول شماره ۷ جدول امتیاز بندی نهایی ابعاد مفهوم اقتصاد مقاومتی در سازمان پایانه ها

ردیف	بعد	امتیاز کسب شده	درصد تحقق
۱	برنامه ریزی	۶۷۳۶,۴۲۴	۶۷,۳۶
۲	اجرا	۸۱۷۷,۶	۸۱,۷۷
۳	کنترل	۷۶۳۰,۵۴	۷۶,۳۰
۴	اصلاح	۶۸۳۶,۸۷	۶۸,۳۶
جمع کل از ۴۰۰۰۰ امتیاز		۲۸۳۸۸,۴۵۷	
درصد تحقق مولفه های مدیریتی اقتصاد مقاومتی در سازمان پایانه های شهرداری مشهد			۷۰,۹۷

ماخذ: محاسبات نرم افزاری

از جدول فوق مشاهده می گردد که سازمان پایانه های شهرداری مشهد در میزان تحقق مولفه های مدیریتی اقتصاد مقاومتی دارای ۲۴۰۰۹ امتیاز می باشد که باتوجه به مدل ارائه شده این امتیاز قابل مقایسه با سایر مجموعه های شهرداری نیز خواهد بود . کما اینکه ۷۰,۹۷ درصد از مولفه های مدیریتی اقتصاد مقاومتی در سازمان پایانه های شهرداری مشهد محقق شده است . از جدول مشخص می گردد که بیشترین میزان تحقق ابعاد اقتصاد مقاومتی مربوط به بعد اجرا با ۸۱,۷۷ درصد و کمترین میزان تحقق ابعاد اقتصاد مقاومتی مربوط به بعد برنامه ریزی با ۶۷,۳۶ درصد تحقق می باشد .

۵- بحث و نتیجه گیری

با بررسی نتایج حاصل از تحقیق صورت گرفته می توان سطح امتیاز سازمان پایانه های مسافری شهرداری مشهد را در دستیابی به مولفه های مدیریتی اقتصاد مقاومتی به دست آورد. همانگونه که پیش از این نیز مطرح گردید ، در ابتدا بابه گیری از نظرات خبرگان در حوزه اقتصاد مقاومتی مولفه های مدیریتی اقتصاد مقاومتی که با استفاده از نظر، شاخص های موضوع تعیین و ضمن تبیین متغیرهای آن از طریق پرسشنامه و بررسی اسناد امتیازات هربخش بدست آمد. از طرفی در پژوهشی که به موازات این پژوهش صورت گرفت ، ضمن طراحی جداول سوات مربوط به سازمان پایانه های مسافری شهرداری مشهد ، الزامات قانونی مربوط به این سازمان نیز شناسایی گردید و در کنار آن نگاهی بر طرح های تحقیقاتی صورت گرفته در این سازمان نیز صورت گرفت . ضمن اینکه پیش نویس برنامه عملیاتی ۹۳ تا ۹۶ این سازمان نیز مورد مذاقه قرار گرفت که در نهایت به وسیله این موارد جداول نقاط قوت و ضعف ، فرصت و تهدید در این سازمان مورد شناسایی قرار گرفت و اولویت بندی شد که می تواند در ارائه راه کارهای دقیق تر در این خصوص کمک نماید . در ادامه فهرست مطالب مورد بررسی قرار گرفته در پیوست ها ارائه می گردد و در انتها نیز تعدادی از موارد مرتبط به جداول سوات ، با رعایت اولویت ها به شرح ذیل ارائه می گردد:

عوامل خارجی شناسایی شده :

الف (فرصت های مهم شناسایی شده :

- ۱- ایجاد زیر ساخت های مناسب و استفاده از تکنولوژی های مدرن و روز
- ۲- حجم عظیم زائر و مسافر شهر مشهد
- ۳- جذب هر چه بیشتر در رونق بخش تجاری در محوطه سازمان
- ۴- کاهش تصدی گری و واگذاری طرح های عمرانی و خدماتی به بخش خصوصی مربوط به پایانه
- ۵- ایجاد و گسترش فضاهای فرهنگی، تفریحی و اقتصادی در پایانه
- ۶- ایجاد فضای همکاری و فعالیت دستگاهها و سازمانهای متولی امور مختلف
- ۷- تثبیت پدیده توریسم مذهبی(عرب) و گردشگری و پایداری مسافر
- ۸- توسعه پایانه های درون استانی و برون استانی

ب) تهدید های مهم شناسایی شده :

- ۱- عدم وجود مدیریت واحد در پایانه های مسافربری
- ۲- عدم وجود امنیت روانی و جلوگیری از فعالیت دلان
- ۳- افزایش وسائط نقلیه سبک و کاهش مسافرین استفاده کننده از اتوبوس و مینی بوس
- ۴- کاهش رضایت مندی مسافر (از وسایل حمل و نقل جاده ای)
- ۵- تعرفه حامل های انرژی
- ۶- رشد منفی مسافرت های که با ناوگان اتوبوسی انجام میگردد

عوامل داخلی شناسایی شده :

الف) نقاط قوت مهم شناسایی شده :

- ۱- تاکید بر برون سپاری فعالیت ها توسط مدیران ارشد
- ۲- کنترل مناسب درآمد عوارضی در محل پایانه ها
- ۳- درآمدزا بودن سازمان و قابلیت کسب منابع از محیط
- ۴- استقرار بسیار مناسب پایانه مسافربری امام رضا(ع) بر اساس خطوط ارتباطی و زیر ساخت های لازم
- ۵- بهره گیری از فناوری پیشرفته سامانه کنترل و نظارت هوشمند(نظارت تصویری)
- ۶- وجود پایانه ها و ایستگاه سوارها در نقاط مختلف شهر
- ۷- افتتاح نیروگاه سوخت
- ۸- توسعه فضای سبز پایانه ها با توجه به آلودگی های محیطی
- ۹- بکارگیری الگوی برنامه ریزی مدیریت مهندسی ارزش در پایانه ها
- ۱۰- استقرار ۳۲ نهاد و اداره خدمت رسان در محل پایانه

ب) نقاط ضعف مهم شناسایی شده :

جابجایی مدیریت سازمان به فواصل کمتر از ۲ سال

- ۱- عدم توسعه سیستم آبیاری جهت کاهش مصرف آب در پایانه ها
- ۲- کاهش کمی و کیفی خدمات ارائه شده از سوی سازمان در ایام پیک مسافربری
- ۳- عدم نظارت کافی بر بار و خرده بارها و عدم ساماندهی دفاتر حمل بار حاشیه پایانه مسافربری
- ۴- عدم توجه کافی به خدمات ارائه شده در پایانه های مسافربری از طرف مدیران کلان
- ۵- وجهه نامناسب رانندگان در سطح جامعه و عدم گرایش افراد به انتخاب این شغل

عدم وجود پست های کارشناسی منطبق با وظایف سازمانی

۵-۱- ارائه پیشنهادات :

سازمان پایانه های مسافربری شهرداری مشهد ضمن مطالعه مجدد فعالیت های خود به صورت علمی با استفاده از توان موجود در بخش خصوصی ودانشگاهی ومراکز دانش بنیان و رعایت عدالت محوری در واگذاری امور به این مجموعه های خصوصی اقدام نماید .

باتوجه به اهمیت فرهنگ سازی در زمینه اقتصاد مقاومتی از یک سو وازطرفی عدم وجود قشر تحصیل کرده در بدنه بخش خصوصی ، بابهره گیری از آموزش های لازم و انجام اقدامات اصلاحی فرهنگ اقتصاد مقاومتی به عنوان یک اصل در این سازمان بین کلیه پرسنل نهادینه شود

نحوه تعاملات بین سازمانی درسطح شهرداری های کلان شهرها به صورت مشخص تعریف گردد ونحوه این تعامل ومشارکت نیز شفاف شود .

دراین خصوص طرح جامع و مشخص با رویکرد سازمان پایانه ها ومشکلات ومعضلات شناخته شده در پایانه ها تدوین و به مرحله اجرا درآید.

ضمن دقت در برون سپاری فعالیت ها و استفاده از بخش خصوصی ، ایجاد فضاهای فرهنگی وتفریحی و خدمت رسان درسطح پایانه ها افزایش یافته و نظارت ها وکنترل های لازم از طریق فناوری های نوین ایجاد گردد .

الگوی مدیریت هزینه به صورت برنامه عملیاتی وبابرسی کلیه خریده ها ، خدمات دریافت شده و... در سال ۱۳۹۳ مورد بررسی قرار گرفته و نقاط خارج از فرآیند زنجیره ارزش حذف گردند.

۵-۲- سایر تحقیقات پیشنهادی

۱- پیشنهاد میشود باتوجه به بررسی مولفه های مدیریتی اقتصاد مقامتی ، مولفه های فردی و الزامات آن نیز در تحقیق مشابه مورد بررسی قرار گیرد .

۲- پیشنهاد می گردد با توجه به اینکه فرهنگ سازی به عنوان یکی از شاخصه های اصلی سیاست های ابلاغی اقتصاد مقاومتی مدنظر می باشد ابعاد ومولفه های این موضوع در حوزه اقتصاد مقاومتی به صورت ویژه مورد تحقیق ومدافه قرار گیرد.

۳- پیشنهاد می شود در تحقیق مشابه سایر حوزه های مدیریتی درشهرداری نیز مورد بررسی قرار گرفته ودر یک مقایسه ای کلی وضعیت ارزیابی مولفه های مدیریتی اقتصاد مقاومتی در بین این حوزه ها مورد بررسی قرار گیرد.

۴- پیشنهاد می گردد درتحقیقی مشابه ابعاد ومولفه های عواملی همچون فناوری اطلاعات و برون سپاری شناسایی و تاثیر آن بر پیشرفت مولفه های مدیریتی اقتصاد مقاومتی به صورت جداگانه سنجیده شود .

۵- به جهت مقایسه سازی مولفه های اقتصاد مقاومتی در بین بخش های مختلف جامعه ، این موضوع در بخش خصوصی وهمچنین سایر ارگان های دولتی و درمدیریت های مشابه بررسی مجدد گردد.

منابع

پایگاه اطلاع رسانی مقام معظم رهبری

پیغامی ،عادل،۱۳۹۱، ده نکته درباره تحقق اقتصاد مقاومتی ، پایگاه حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی خامنه ای

جعفری مقدم ، سعید،۱۳۸۲، مستندسازی تجربیات مدیران ،تهران موسسه تحقیقات و آموزش مدیریت ، ۱۳۸۲

بهرامیان ، بهمن، ۱۳۹۱،ارائه الگوی بومی اقتصاد مقاومتی با توجه پتانسیلهای موجود در استان گیلان با تاکید بر نقش بسیج،

همایش ملی تبیین اقتصاد مقاومتی ۱۳۹۱

جعفری،انوش،آهنگری،مریم،۱۳۹۱،استراتژی های مقاومتی ، همایش ملی تبیین اقتصاد مقاومتی ۱۳۹۱

پیغامی،عادل، ۱۳۹۳، درس گفتارهای اقتصاد مقاومتی، انتشارات بسیج دانشگاه امام صادق(ع) سال ۱۳۹۳

فانزی،مرتضی، ۱۳۹۳، بررسی تاثیر مولفه های اقتصاد مقاومتی بر ایجاد مزیت رقابتی در سازمانها، کنفرانس ملی رویکردهای

نوین در مدیریت کسب و کار ۱۳۹۳

اسفندیاری، عباس، ۱۳۹۳، تحقق اقتصاد مقاومتی در دیگر جوامع، چرا و چگونه ، کنفرانس ملی رویکردهای نوین در مدیریت کسب و کار ۱۳۹۳

SID

سرویس های
ویژه

سرویس ترجمه
تخصصی

کارگاه های
آموزشی

بلاگ
مرکز اطلاعات علمی

عضویت در
خبرنامه

فیلم های
آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

مباحث پیشرفته یادگیری عمیق؛
شبکه های توجه گرافی
(Graph Attention Networks)

کارگاه آنلاین آموزش استفاده از
وب آوساینس

کارگاه آنلاین مقاله روزمره انگلیسی